

عنوان سخنرانی: سمینار علمی بررسی تجربه زیسته قربانیان اسیدپاشی

برگزار کننده: انجمن جامعه‌شناسی دانشگاه بیرجند و انجمن احقا

تاریخ: اردیبهشت ۱۴۰۰

به باور جامعه‌شناسان، بدن، پدیده‌ای اجتماعی است که در تعاملات اجتماعی ساخته شده و دارای ارزشمندی برای انسان است. اسیدپاشی، جرمی فجیع که این دارایی را از انسان می‌گیرد، وی را در جامعه تحقیر، منزوی، درمانده و بی‌هویت می‌کند. ما در کنار اقدامات قانونی و دولتی می‌توانیم از انجمن‌های مردمی حامی قربانیان حمایت کنیم، در گروه‌های خود آنها را بپذیریم، آنها را در امور مختلف مشارکت دهیم و حس ارزشمندی را به آنها هدیه دهیم و کاری کنیم که آنها بتوانند در راستای بازیابی هویت و کنشگری اجتماعی خود توانمند شوند. ارزشمندی بدن در تعاملات اجتماعی و ابراز هویت اجتماعی (گافمن)، بدن پدیده‌ای است که به صورت اجتماعی ساخته می‌شود (برگر و لاکمن)، بدن به انسان در جامعه قدرت می‌دهد و با سازوکار قدرت در ارتباط است (فوکو)، ارزشمندی چهره هدف آسیب‌دیدن توسط اسیدپاشان واقع می‌شود. هدف مهاجم تحقیر است تا کشتن. در اصل سه رویکرد به بدن وجود دارد: ۱- طبیعت‌گرایانه: مردم چگونه روابط بین بدن، هویت خود و جامعه را درک می‌کنند؟ زیست بدن در جامعه جهان‌شمول است. ۲- اجتماعی: بدن نتیجه نیروهای اجتماعی است و به‌دست جامعه در میان فضاها ساختاری شکل می‌گیرد. ۳- پدیدارشناسانه: بدن زیست‌مند برای توصیف ساختار جهان روزمره و روند زندگی افراد (تفسیرها و خلق‌ها) در چنین جهانی است. علل اسیدپاشی: کلان (انجمن‌ها، قانون، دولت)، میانه (خانواده، دوستان و همکاران)، خرد (مشارکت‌دهی، ارزشمندسازی، توانمندسازی، کمک به کشف هویت جدید). درگیری شخصی در روابط صمیمی و طرح جنسی، حسادت و شهوت به جنسیت، انتقام برای امتناع از پیشرفت‌های جنسی، پیشنهاد ازدواج و مهریه، انگیزه‌های نژادپرستانه، انگیزه‌های اجتماعی، سیاسی و مذهبی، خشونت و رقابت گروهی، تبعیض علیه اقلیت‌ها و درگیری بر سر مالکیت و دارایی‌ها. زمینه‌های بروز اسیدپاشی: ارزشمندی زیبایی (ارزش‌مندی زیبایی و زیبایی به‌مثابه هویت) و بافتار سنتی (کوچک و پیوندهای درهم‌تنیده). پیامدهای اسیدپاشی: درماندگی و بازماندن، سرسخت‌شدن، محرومیت اجتماعی، بازتعریف هویت جدید. راهکارهای کاهش اسیدپاشی: کلان (انجمن‌ها، قانون، دولت)، میانه (خانواده، دوستان و همکاران)، خرد (مشارکت‌دهی، ارزشمندسازی، توانمندسازی، کمک به کشف هویت جدید).